

Slovenski Dom.

Napredno kmetско glasilo.

Izhaja vsako soboto in velja za vse leto za Avstro-Ogrsko 3 krone, za Nemčijo in druge dežele 4 krone, za Ameriko 1 dolar.

Posamezne številke veljajo 10 vinarjev.

Za oznanila se računa: trisopna petit-vrsta 14 vin., vsa stran 48 K, pol strani 24 K, četrt strani 12 K, osmna strani 6 K. Pri vseletni inserciji primeren popust.

Dopisi se naj frankirajo in pošiljajo na uredništvo »Slovenskega Doma« v Ljubljani, Knaflcova ulica št. 5. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina in oglasi se naj pošiljajo na upravništvo »Slov. Doma« v Ljubljani.

Volilci splošne kurije!

Deželnozborske volitve so pred durmi! Vi boste odločili, ali naj se še naprej brezvestno zapravlja deželni denar davkoplačevalcev ali naj se začne pametno gospodarstvo v deželni hiši. Do sedaj je imela farovška, takoimenovana S. L. S. stranka v deželni zboru le par glasov večine. V celi deželi ji je treba le dva mandata od 27 iztrgati in takoj se bodo razmere spremenile na boljše in v Vašo korist. Farovška stranka pa Vam zopet vsiljuje za poslance ljudi, ki bi še naprej podpirali in delali za kmete, obrtnike in delavce tako škodljivo politiko v deželni zboru kot dosedaj. Le pogledajte, koga kandidirajo ti ljudje, za poslance na deželi! Advokata Šusteršiča, advokata Pegana, doktorja Zajca, profesorja Jarca, profesorja Dermastijo, tehanta Lavrenčiča, kaplana Lampeta in Škulja, fajmoštra Pibra, fajmoštra Hladnika, Kreka in Žitnika. Kje na celem svetu je še dežela, kjer bi kmetje pošiljali v deželni zbor toliko advokatov in fajmoštrov?

Volilci! odpirajte nepoučenim ljudem oči! Povejte jim, da tem gospodom ne gre za vero, marveč za deželno gospodarstvo, za denar, ki jih Vi z davki nosite v deželno blagajno! Kakor v občinskih zastopih, tako se tudi deželni zboru rešujejo samo gospodarska vprašanja.

Volilci! volite pri teh deželnozborskih volitvah neodvisne in samostojne kandidate domačine, ki ste si jih sami postavili za kandidate. Ti morajo poznati Vaše potrebe, in hočejo delati za Vaše koristi in dobrobit Vašega okraja.

Dne 1. decembra, ko voli splošna kurija, napišite na glasovnice ime in bivališče samostojnih kandidatov, ki se glase:

Za sodni okraj: Ljubljanska okolica:

Andrej Knez

posestnik na Viču.

Za sodne okraje: Postojna, Senožeče, Lož, Ilirska Bistrica in Vipava:

Ferdo Gašpari

živinozdravnik in posestnik v Postojni.

Za sodne okraje: Ribnica, Kočevje, Vel. Lašče, Žužemberk:

Franc Andolšek

posestnik v Vel. Poljanah.

Za sodni okraj: Novo mesto:

Amat Škerlj

posestnik v Gotni vasi.

Za sodna okraja: Metlika, Črnomel:

Josip Fleischman

posestnik v Metliki hiš. št. 45.

Za sodne okraje: Kranj, Škofja Loka:

Franc Dolenc

posestnik v Stari Loki.

Za sodne okraje: Radoljica, Krànjska gora, Tržič:

Anton Kržišnik

posestnik v Žirovnici.

Za sodne okraje: Kamnik, Brdo:

Andrej Slokar

poslovodja v Domžalah.

Za sodne okraje: Litija, Radeče, Višnja Gora:

Ivan Taufer

posestnik v Zagorju.

Za sodne okraje: Krško, Kostanjevica, Mokronog, Trebnje:

Franc Zupančič

posestnik na Rakovniku.

Za sodne okraje: Logatec, Idrija, Cerknica in Vrhnika:

Franc Majdič

živinozdravnik in posestnik v Logatou.

Volilci! Može! Pri volitvah vsi pogumno in brez strahu na volišče za svoje može! Na noben način se ne pustite od nasprotnikov oslepariti za volilno pravico.

Volilci! ne vpijmo o zmagah, marveč delajmo za samostojne kandidate od vasi do vasi, od moža do moža! Edino le in samo vstrajno delo vodi k zmagi. Šteli se bodo glasovi po celi deželi. Vsak glas je neizmerno važen. Vsak glas za neodvisne kandidate pomeni za Vas časten napredek, za nasprotnike rakovo pot, nazadovanje. Vsi glasovi in vsak glas, ki ga dobe nasprotniki, je sramoten dokaz zaslepljenosti in nepoučenosti našega dobrega, toda še zapeljanega ljudstva.

Volilci! ne dajte se od nikogar oslepiti, od nikogar preplašiti! Vsak glas in če tudi edini glas v vasi za samostojne kandidate, pomenja za Vas ponos, močatost, neustrašenost.

Pokažimo nasprotniku, da je v celi deželi na tisoče in tisoče neustrašenih mož, ki se upajo z glasovnico obsoditi dosedanje pogubonosno deželno gospodarstvo.

Vsaka posamezna glasovnica za samostojne kandidate naj pri teh deželnozborskih volitvah zakliče grobokopom našega naroda: Bodočnost je in mora biti naša. Tisoči in tisoči glasovnic skupaj naj škodljivcem zagrme:

Mi kmetje vstajamo, in vas je strah!

Zadnji trenotki!

V ponedeljek 1. decembra gremo k volitvi! Še danes in jutri nas ločita od tega dneva, kjer se bo deloma že pokazalo, ali bo še nadalje vladala deželni kranjski klerikalna strahovlada ali bodo vendar nastopile take razmere, da se bo dalo zopet dihati.

Boj klerikalni strahovladi! To je klic, ki doni po celi deželi, ki je zblížal vse ljudi dobre volje in jih navdal z eno željo: zločiti pri teh deželnozobrskih volitvah to strahovlado, ki je že ni več prenašati in ki žene ljudi v obup!

Naprednjaki, neodvisni agrarci, socialni demokrati gredo vsak zase v boj, toda cilj in namen tega boja je isti, vse želi, da postanejo v deželi normalne gospodarske razmere.

Možje, ki so jih postavili neodvisni kmetje, so po večini kmečkega stanu, torej zmožni kar najuspešneje zastopati koristi tega stanu. Z neodvisnimi kandidati se klerikalni kandidati še primerjati ne morejo.

Kdor voli po svoji pameti in po svoji preudarnosti, temu ne bo težko izbirati, ta mora veselega srca in navdušeno glasovati za neodvisne kandidate.

Pomisliti je treba, **da so klerikalci poraženi, če izgube le en ali dva mandata**, kajti potem niso več absolutni gospodarji v deželni zboru, ampak odvisni od drugih strank. In to se mora doseči že pri teh volitvah! Življenje je postalo že nezno. V gospodarskem oziru vse hira, v narodnem oziru pa smo strahovito nazadovali, kar se pa tiče rodbinskega in družabnega življenja, je kakor zastrupljeno. Vse se sovraži, toži in obrekuje! Kristusovi nauki so izgubili vsako veljavo, božji namestniki pridigujejo le strupeno sovraštvo, poboj neodvisnih in priporočajo take kandidate, ki bi jih ne smeli, če bi se količkaj poverskih nauk ravnali. Vsemu temu je vzrok to, da imajo klerikalci sami zase večino, da se jim ni treba nič ozirati na druge stranke, da torej lahko delajo kar hočejo. To je v ustavnem življenju najslabše in najboljše stranka postane grobokop tam, kjer nemoteno vlada. Kaj šele stranka sleparjev in koritarjev, ki lahko žre in razsiplje denar kolikor hoče, ker ni od nikogar odvisna.

Ali ne more biti tedaj želja vsakega poštenjaka, da se odpravijo take razmere, da se klerikalna večina vsaj toliko porazi, da sama zase ne bo tvorila večine? In to se mora zgoditi! Vsak mora storiti svojo dolžnost, vsak glas je neprecenljivega pomena, ker en sam glas lahko zadostuje, da se odpravi najhujše gorje dežele Kranjske.

V boj torej za neodvisne kandidate! Vsak naš pristaš naj podvoji zadnji dan svoje moči, naj s prepričevalno besedo agitira pri omahljivcih, naj pove, kako dobro delo bo vsak storil, ki bo dal glas na-

sprotnikom klerikalnih kandidatov. Z vsem prepričanjem tudi trdimo, da bo za klerikalne pristaše ravno taka dobrota kakor za vse druge, kajti klerikalci ne bodo potem mogli samovoljno slepariti in razsipati denar kakor so ga doslej. Le dva mandata naj se jim odvzameta in strta bo tista moč neomejenega gospodarstva. Imeli bodo vseeno še veliko večino kot stranka, toda sami ne bodo več neomejeno gospodarili!

Zadnji mož mora na volišče! Nikogar ne sme motiti misel, da bo ostal v manjšini, njegov glas bo vseeno štel, veljal bo kot protest proti roparjem deželnega denarja.

Duhovniškega pritiska se ne bojte! Bodite samozavestni in nikar ne kažite glasovnic nikomur! Volitev je tajna in nihče ne sme nikogar siliti, da bi mu gledal v glasovnico. To si dobro zapomnite in mir boste imeli pred duhovniki, kajti če bi še v vas šilil, ga pa naznanite radi volilnega izsiljevanja. Saj tak človek tudi drugega ne zasluži, in to vsak, ki se peha za tako krivično, brezversko in nemoralno stranko kakor je klerikalna.

Imamo najbolj ugodna poročila s cele dežele in odvisno je le od zadnjih dveh dni, kako bodo volitve iztekle. Vrzite se na agitacijo, ovirajte pa tudi duhovniške agitatorje, kjer morate, kajti ti ljudje lahko zadnjo noč vse pokvarijo. Bodite jim torej za petami, kjer se bodo pokazali. Neumorno na delo in do zadnjega hipa prav nič odnehati! Zadnji trenotki so najvažnejši, najbolj odločilni! In potem bomo lahko rekli:

Mi kmetje vstajamo in klerikalcev je strah!

Razgled po svetu

Hrvatska.

Po dolgem času, kakor vse kaže, bo v Hrvatski zopet uvedeno redno ustavno življenje in odpravljen kraljevski komisar. Eron Skerlec kaže odkrito voljo, da uredi na Hrvatskem normalne razmere, zato se je dolgo časa že pogajal z najmočnejšo politično stranko, s hrvatsko-srbsko koalicijo. Zdaj so ta pogajanja skoro končana in vsak dan se pričakuje, da bo cesar imenoval barona Skerleca za hrvatskega bana.

Zaderska odvetniška zbornica.

Na nedeljskem občnem zboru je zaderska odvetniška zbornica proglasila hrvaščino kot poslovni jezik. Dozdaj je bila ta zbornica v italijanskih rokah, poslovni jezik pa italijanski.

Bolgarski kralj.

Bolgarski kralj Ferdinand biva že dalj časa na Dunaju in listi prinašajo poročila deloma, da se bo odpovedal prestolu

na korist sinu Borisu, deloma, da se misli še vrniti na Bolgarsko in da se ne misli odpovedati. Dolže ga, da je on povzročil vojno med Srbi in Bolgari, češ, da je on dal povelje za napad na Srbe. Kaj je res na tem, še ni mogoče natančno trditi.

Na Balkanu.

Mir med Grško in Turško je sklenjen in ga je tudi že sultan podpisal. Tako je urejeno tudi mejno vprašanje med Srbi in Črnogorci. Poslednji so dobili zelo rodovitne pokrajine v Stari Srbiji, oziroma v sandžaku Novi Pazar. Mesti Djakovica in Plevlje so srbski vojaki že zapustili in črnogorski zasedli. V Albaniji se sedaj ne vedo, kdo bo njih knez in poročila pravijo, da je shod Albancev v Pirani zahteval, da bodi prihodnji knez Albanec ali pa sorodnik turške sultanove rodbine. Mednarodna obmejna komisija še vedno določa meje; in bo najbrž še dolgo delala, če je sneg ne bo zapadel. — Mesto Bitolj je slovesno praznovalo obletnico, ko je prišlo pod srbsko vlado. Slavnosti so se udeležili srbski ministri s Pašićem na čelu ter belgrajski župan.

Revolucija v Mehiki.

V Mehiki se vrše krvavi boji med vladnimi in vstaškimi četami. Niti eni, niti drugi ne morejo priti do premoči, zato so pa tamošnje razmere nezno. Mehikanski parlament je izrekel sedanjemu predsedniku zaupnico, toda njegovo stališče je zelo omajano, ker ga Zedinjene države ne marajo. V varstvo tujih podanikov so v mehikanskih vodah vojne ladje tujih držav.

Slovenija

s Popravki deželnega odbora in naš odgovorni urednik. Hudobija naših klerikalcev misli na vse, kar bi količkaj moglo služiti njih lumparijam in kar bi moglo škodovati naprednemu časopisju. Takoj ko so zvedeli, da bodo volitve v deželni zbor, je postal državni poslanec Gostinčar, ta slamnati mož, odgovorni urednik »Slovenca« in »Domoljuba«. To pa le s prozornim namenom, da bi pod varstvom poslanske imunitete nemoteno lagali, obrekovali in sramotili, saj vedo, da so v pošteni borbi vnaprej izgubljeni. Od trenotka, ko je postal Gostinčar odgovorni urednik, pišeta klerikalna lista tako lažljivo in surovo, napadata napredne korporacije in osebe tako ostudno, da ni nobene primere. Kljub temu pa nismo bili mi nič zavarovani s poslansko imuniteto, ampak kar smo pisali, smo bili pripravljene zastopati tudi pred sodiščem. Klerikalci so pa zdaj med volitvami hoteli zadušiti »Slov. Narod« in naš list s popravki. Dobili smo od deželnega odbora cel kup popravkov in sicer iz vsake številke do meseca julija nazaj. Če bi morali prinesiti te

popravke, bi bilo par številčk našega lista le s popravki dež. odbora oziroma dr. Lampeta napolnjenih in bi nič ne mogli pisati o volitvah. O, tako daleč se pa ne damo, zato smo naprosili drž. poslanca dr. Ravniharja, da prevzame odgovorno uredništvo in od njega je zdaj odvisno, če hoče priobčiti deželne popravke ali ne. Dr. Lampe je zlorabil tiskovni zakon, a se je za zdaj zmotil, kajti ti popravki so tako predrzno zaviti, da bi morali mi že takorekoč reklamo delati za klerikalno stranko. No, popravki zdaj lepo počivajo pri popravkih dr. Zajca, ki je že poprej prišel na ta manever, a se mu ni posrečil. S tem pa, da imamo poslanca za urednika, se pri listu nič ne spremeni, kajti pisali bomo kakor doslej, vedno tako, da bomo priobčeno tudi lahko zagovarjali. Laži in lumparije prepuščamo »Domoljubu« in »Slovincu«, za te ni prostora v našem listu, kar povemo zlasti tistim klerikalnim hinavcem, ki nam pod izmišljenimi imeni pošiljajo vse polno dopisov. Če bo pa Gostinčar odložil odgovorno uredništvo pri »Domoljubu« in »Slovincu« bo takoj to storil tudi naš odgovorni urednik, kajti nam se ni treba nič bati in naši uredniki se ne bodo skrivali, kakor se skrivajo pred sodiščem Lampeti, Moškercu, Florjančiču itd., kadar je treba, da dokažejo laži in lopovščine klerikalnih listov, in katere lovijo žandarji po svetu. Kako razsiplje deželni odbor denar in meče skozi okno, so najboljši dokaz ti popravki, ki so stali gotovo par sto kron, kajti bilo jih je cele kupe in se je gotovo pri pisanju moral pokvariti en deželni pisalni stroj popolnoma, strojepiscem so se pa morale dati prav lepe nagrade. Le razsipljite denar po tleh, deželna gospoda, dolgo ga ne boste!

s **Deželno gospodarstvo v luči številčk.** Kako upravljivo in razkošno upravlja sedanja klerikalna večina deželno premoženje, vidimo najbolj v številkah. Do leta 1907 so imeli naprednjaki še odločilno besedo in do takrat so bili redni izdatki in prejemki **vedno v soglasju**. Vsako leto je izkazoval računski zaključek **nekaj preostanka**. Tako je preostalo l. 1908. še **9000 K.** Kakor hitro so pa zavlada klerikalci, se je izpremenil preostanek v **izgubo**, ki je rastla od leta do leta in bo dosegla **konec tega leta okroglih pet milijonov kron**. Tako ne dela niti lahkomišljen gospodar, tako delajo najhujši upravljavci, ki z vso silo tirajo deželo v pogubo. In s čim pokrivajo klerikalni deželni gospodarji to izgubo? Z izposojenimi 14 milijoni! Te milijone si je izposodila dežela za melioracijske namene, da bi gradila ceste, mostove, vodovode, zboljšala kmetijstvo, ker bi sicer država ne privolila najeti tako ogromno posojilo. S tem denarjem torej krijejo velikansko izgubo, ta denar izposojujejo klerikalnim zavodom, ki ga pa ne posojujejo na Kranjskem, ampak kar milijone vržejo v Dalmacijo, da bi tudi tam

zaslužili ljudi za klerikalce. S tem denarjem so razkošno opremili stanovanje deželnega glavarja in s tem denarjem so se mastili tudi deželni odborniki na svojih agitacijskih potovanjih. Dragi kmet, ali se ti ne odpirajo oči, ali ne vidiš, kako se dela z denarjem, ki ga boš moral enkrat ti vrniti? Taki gospodarji niso sposobni, da bi opravljali deželni denar, take gospodarje je treba vreči iz hiše in sicer tako, da se ne bodo nikoli več vrnili. Stori to z glasovnico v roki in storil boš dobro in pametno delo, ki bo v tvojo korist. Vstani, kmet in tvoja žuljava roka naj zapodi te ljudi, ki se razkošno šopirijo na blazinah deželnega dvorca, tista tvoja roka, ki bo oddala pri volitvah glasovnico, s katero boš najbolj udaril in zadel klerikalne zapravljivce v živo!

s **Avtomobil, potnine in stroški deželnih odbornikov v številkah.** Leta 1907., ko je bil dež. odbor še v naprednih rokah, so znašali potni stroški deželnih odbornikov 515 K. V letu 1908 so klerikalni deželni odborniki že zaračunali za svoja potovanja 4606 K, leta 1911 že 10.993 K in za leto 1913 je proračunjenih 12.000 K. Ker so pa letos volitve, smemo pričakovati, da se ta izdatek še mnogo zviša. Dež. odbornik ima stalne plače 4000 K, kadar pa gre na potovanje v »interesu dežele« se razkošno polje v avtomobilu in dobi na dan še po 30 K. Avtomobil je stal leta 1911 21.000 K, leta 1912 30.000 K. Zdaj pa naj rabsodimo, kedaj se vozijo deželni odborniki v interesu dežele in kedaj za agitacijske namene klerikalne stranke. Poglejmo par zgledov. V Št. Vidu nad Vipavo se je otvorila mlekarna. Nič nimamo proti temu, da se je peljal tja mlekarski nadzornik Legvart zastopnik dež. odbora. Toda peljala sta se pa še dr. Lampe in dr. Pegan, ki sta takoj po otvoritvi napravila političen shod, da si je Pegan pripravil tla za svojo deželnozborsko kandidaturo. No, kaj mislite, ali je bilo tema gospodoma dovolj, da sta se z deželnim avtomobilom zastonj in komod peljala na Vipavsko agitirat? O ne, dežela jima je morala za ta zamujeni, agitaciji namenjeni dan plačati vsakemu po 30 K! Čujte in strmite, da v omedlevico ne padete! **Na evharistični shod na Dunaj so se peljali kar vsi trije klerikalni deželni odborniki Lampe, Zajec in Pegan na deželne stroške.** Kakor znano je bila vožnja takrat za polovico cenejša, toda ti varčni deželni gospodarji so si zaračunali cel prvi razred in oškodovali deželo za 350 K. Ti, ubogi kmetič, ki si šel zaradi svojega verskega prepričanja tja, si pa v natlačenem vozu tretjega razreda bil vesel, da si imel kaj lastne preproste hrane s seboj v culici, ker tvoja denarnica ni zmagovala, da bi si kaj boljšega privoščil. Saj tebi ni dežela plačala, ko si bil res potreben, plačala je pa trem bogatinom, da so ti na deželne stroške šli kazat svoje versko prepričanje! Vidiš, tem lju-

dem se mora še vera plačati iz tvojega žepa! Ti pa bodi še tako neumen, da jih voliš za poslance! Ali ne zaslužiš, če to storiš, da se samega sebe po glavi biješ? Ti s culico romaš po svetu peš, v avtomobilu, ki ga ti plačaš, pa sede širokoustni bogatini in se morčujejo iz tvoje zabitosti, da jih tako lepo na mehko postaviš. Le voli jih še naprej in romal boš nazadnje iz svoje hiše morda s prazno culico!

s **Kmečki volilci, pogledjte, kje je več laži-kmetov!** »Dolenjske Novice« so objavile na uvodni strani razglas klerikalnih kandidatov. Da svoje kimavce, zaslepljene in kupljene duše silijo, da morajo voliti le klerikalne kandidate, to je samo ob sebi umevno. Ampak, kako še za strašno neumne imajo klerikalci svoje ljudi, se vidi iz dotičnega dela v temu razglasu, kjer se katoliški poštenjaki zadirajo v naše kandidate, češ, da se ti skrivajo za plotom neodvisnih laži-kmetov. To se pravi: klerikalci hočejo svoje kimavce preslepiti, kakor da bi naši kandidati ne bili res možje, ki se neposredno ali posredno pečajo s kmetijstvom ali ki po svojem poklicu sicer dobro poznajo naš kmečki stan. Ampak samo kandidati, ki jih klerikana stranka priporoča, to da so pravi kmečki možje. Volilci, zdaj pa pogledjte te katoliške hinavce in pogledjte vsaj nekatere njih prave kmete-kandidate. Kandidirajo Mihelčiča iz Bele Krajine, ta je po svojem poklicu **organist**. Kandidirajo Hladnika, ta je **fajmošter**. Kandidirajo Jakliča, ta je po svojem poklicu nedosti prida — **učitelj**. Kandidirajo Zurca, vulgo Štemburja, ta ima poleg svoje gostilne toliko »učenih« poklicev, da niti ne ve, za kaj kmet potrebuje plug. Kandidirajo dr. Lampeta, ta je — saj veste, kakšen duhovnik, pastir brez črede. Potem imajo nekega Dermastijo, ta je učitelj na trgovski šoli. Ribniški kaplan Škulj menda tudi ne more biti posebno pristen kmet, sicer bi ne bil — kaplan. Kaj pa »zvesti Janez«, fajst fant, dr. Janez Evangelist Krek? Ali je ta kmet? Mogoče po svojih izrazih nasproti svoji ljubici, ampak tudi takšen kmet bi bil kvečjem kmet na katoliški podlagi. O odvetniku dr. Šusteršiču ste gotovo že slišali, kakšen kmet da je. In o zdravniku dr. Zajcu ravno tako. Ampak ti gospodje zato niso laži-kmetje, ker kot nobel katoliški gospodje ubogega kmeta za nos vlečejo; pa ga izžemajo, da revež v njih vidi same prave kmete. Nasprotno, kolikor je na naši strani neodvisnih kandidatov, so **sami možje, ki živijo med kmečkim ljudstvom, ki imajo z njim opraviti in ki ga torej poznajo**. Poznajo kmeta tudi fajmoštri in kaplani, ampak samo takrat, kadar je bera in kadar je treba farovski možnjiček napolniti.

s **Davki se bodo povišali.** »Slovenec« **vpije, da je treba davke povišati, ne upa si pa še pripoznati, koga bodo obdavčili.** Če bi »Slovenec« rekel, da bodo davki sploh povišani, se vse proti njemu vzdigne. Zato pa pravi, **da bodo davki povišani na**

konjske dirke. Denarja potrebujejo, pa si ne upajo pripoznati pred volitvami. **Lepo je pa še to, da hoče dobiti »Slovenec« denar od konjskih dirk, ki jih na Kranjskem sploh ni.** Kmetje, tako vas farbajo klerikalci pred volitvami, po volitvah bodo pa rekli: Ker kranjskih dirk ni, moramo sploh fronke povišati. Mislijo si, po volitvah to lahko napravimo. Mi pa pokažimo pri volitvah, **da nočemo fronkov povišati in zato glasujemo za naše samostojne kandidate!**

s **Zadnji »Domoljub« zabavlja in pravi,** da so samostojni kmetje postavili svoje »neodvisne živinske dohtarje« za kandidate. »Domoljub« naj le gleda, kakšne ljudi on priporoča: sam advokat in pa fajmošter. Ali so to kmetski zastopniki? Naši samostojni kandidatje pa so možje iz ljudstva, ki jim z mirno vestjo lahko zaupamo svoje težnje.

s **So že začeli!** Kakor je bilo pričakovati, bo tudi to pot leca in cerkev najboljši klerikalno orožje. V nedeljo je pridigoval kaplan v Škocijanu pri Dobu, da se gre pri volitvah za to, da ne pridejo v deželni zbor liberalci, ki hočejo **skleniti ločitev zakona.** Župnik v Krašnji pa je z lece žugal, da stori smrtni greh, kdor ne voli dr. Kreka, dasi danes na Kranjskem vsakdo ve, da je dr. Krek zadnji izmed deželno-zborskih kandidatov, ki da kaj na svetost zakona in se najraje po koruzi valja. Župnik v Krašnji je tudi pripovedoval s prižnice, da bodo liberalci, če zmagajo, vse cerkve podrli in vse duhovnike pobili. Mi ne vemo, ali je župnik v Krašnji tako neumen ali pa tako zloben, da vpleta take klobasarije v svojo pridigo. Na vsak način pa so te pridige dokaz, kako nepošten je boj klerikalcev. Le s silo, neumnostjo in strahovanjem skušajo dr. Kreku, dr. Šusteršiču in drugim katoliškim vzornikom obdržati mandate. Za vsegamogočno S. L. stranko zelo žalostni pojavi!

s **Dober dan, gospod Krek, kje imate pa vašo soprogo?** V nedeljo je imel zvesti Janez Krek v Dolu shod, na katerem je, kakor se nam poroča, molčal o svoji nevesti, pripovedoval pa je, da bo v Šent Jakobu napravil poleg mosta še brod, da bo s tem uničil lastnika mostu. Ta krščanska ljubezen, ki jo je razodel dr. Krek, je seveda malo ugajala. V Dolskem je farbal ljudi, da bo čez Savo pri Lazah napravil most. Ljudstvo se mu seveda smeje, ker tudi najbolj zaslepljenega kmeta ni več, ki bi mu na take obljube kaj dal. Ko je prišel dr. Krek peš čez vas Dolsko, je šel mimo njega volilec, ki ga je pozdravil: Dober dan, gosp. Krek, kje imate pa vašo soprogo? Krek pa je šel molče in pobito naprej. Kreku se smeje cela dežela.

s **Tudi škof se jih že sramuje.** Pri prejšnjih deželnozborskih volitvah smo vedno doživeli, da je šel tudi škof v boj za S. L. S. Izdal je vedno bojeviti parstirski list, v katerem je volilec zabičeval, da morajo voliti klerikalne kandidate, da, celo Najsvetejše se je izpostavilo v ta namen! Le-

tos tega ne bomo doživeli, kajti škof kot cerkveni knez, kot vrhovni varuh vere v deželi vendar ne more priporočati kakega Kreka, ki se je tako pregrešil zoper duhovnikom zapovedano čistost, da se vsi verniki pohujšujejo. Škof ne more priporočati dr. Lampeta ali dr. Pegana, ki z nogami teptata pravico, usmiljenje in resnico, ki sta spravila ob službo paznika Bučarja, ker se je ustavljal pohotnežu iz klerikalvrst. Škof mora kolikor ga mi poznamo, jokat doma, da njegovi podložni duhovniki sejejo najhujše sovraštvo, priporočajo poboj in teptajo najlepše verske resnice in vero samo v blato. Tako daleč smo prišli, da bo škof moral obsoditi lastno stranko, če ima kaj čuta za pravico in poštenje v sebi.

s **Ni treba več iskati** našim gospodinjam načina, kako bi napravile dobro in okusno kavo, kajti na razpolago jim je Kolinska kavna primes, s katero se izvrstna kava igraje napravi, kajti Kolinska kavna primes je najboljši kavni pridatek, obenem pa tudi pristno domače blago, kar jo tem bolj priporoča. Kupujte torej samo Kolinsko kavno primes!

Krivo da bi pustili hirati si otroka ali drugega trpina noče nihče prevzeti na svojo vest. Slabotne, suhe in bolne otroke okrepi takoj Fellerjevo pristno ribje olje, kajti isto jih ojači in napravi odporne proti boleznim. Malokrvni, škrofulozni, žlezasti otroci in odrastli ga radi zavživajo, ker je popolnoma brez okusa in duha. Doječe matere imajo po zavžitju tega olja veliko mleka za dojenčke in postanejo krepke. Čisto in res pristno olje najboljši kakovosti ima po izjavi več zdravnikov prednost pred vsemi mešanici in emulzijami, ker vsebuje več učinkujočih tvarin. 2 steklenici za 5 K poštine prosto razpošilja E. V. Feller, dvorni lekarnar v Stubičici Elsaplatz št. 318 (Hrvaško).

Ljubljanska okolica!

V ponedeljek 1. decembra volite soglasno neodvisnega kandidata in napišeti na glasovnico

Andrej Knez posestnik na Viču.

Andrej Knez je kmečki sin in pozna najbolj, kakšne potrebe ima ljubljanska okolica. Zmožnosti se mu ne more odrekati, kajti že dolgo vrsto let neumorno deluje v občinskem odboru na Viču in je tudi nešteto let predsednik krajnega šolskega sveta. Postal bi že davno lahko tudi župan na Viču, pa radi službe v tobačni tovarni ne more. Splošno je priljubljen in znan in zato mu lahko zaupajo volilci ljubljanske okolice, da jih bo v slučaju izvolitve najuspešnejše zastopal. Zato pa vsi v boj za tega neodvisnega kandidata!

o Dolenjske novice o

d **Iz Št. Vida na Dolenjskem.** Ker so volitve pred durmi, je čas za nas Temenške kmete, da se združimo. Poslanci S. L. S. se nam zopet ponujajo, da bi jih volili, ter se celo hvalijo, koliko so za nas kmete storili. Kaj so pa dobrega storili? Ko nam je letos toča in črv uničila poljske pridelke, ali je prišel kak poslanec pogledat, če smo dobili kaj podpore, za katero smo prosili? Nič pa nič. Imeli smo upanje, da prodamo živino, si kupimo živeža in plačamo davke in obresti. Živina ima pa zdaj sramotno nizko ceno in kmet ne dobi nikjer denarja. Vse, kar kmet potrebuje je pa strašno drago: usnje, obleka, železo itd. Kako naj potem kmet shaja? Ali je čudno, da vse beži v Ameriko? Kedaj je bilo toliko gruntov prodanih, kakor letos? Kedaj se je toliko ljudi izselilo kakor letos? To pa vse pod klerikalno vlado, ko so nam kmetom klerikalci obljubili, da bomo imeli nebesa na zemlji, če jih volimo. Volili smo jih, toda za nas je čedalje slabše. Pa tudi ni čudno. Ti klerikalni poslanci so sami doktorji, profesorji, fajmoštri, ki nič ne razumejo, kaj kmeta teži, zato mu pa tudi nočejo pomagati. Kakor ne more kmet zastopati advokatskega stanu, tako tudi advokat ali duhovnik ne moreta zastopati kmetskega stanu. **Kmet naj voli kmeta!** Klerikalci so najeli milijonsko posojilo in zdaj zidajo na naše stroške elektriko na Završnici, ki je nekje na Gorenjskem. Ali nam bo to kaj koristilo, tudi če bi se stvar obnesla? Dolenjcem in Notranjcem prav nič; plačevali bomo pa vsi enako te milijone nazaj. Kaj uganjajo ti klerikalni mogočnejši? To nam je povedala Kamila Theimer, to so pokazali čudeži vodiške Johance, to kaže preganjanje gasilcev in naprednjakov, to kaže kupovanje koritarjev. Zato vam pravim, pamet, pamet imejmo in se zdaj, ko je čas, otresimo teh pijavk. **Dne 1. decembra zapišimo na glasovnice vsi kakor en mož: Ivan Taufer, posestnik v Zagorju.**

d **Iz Boštanj.** V nedeljo smo imeli prav imeniten shod, katerega je priredil dr. Zajec, ki se mu je pa precej ponesrečil. Največ je imel opraviti z menoj, ker je on veren katoličan, kandidat na katoliški podlagi, vem, da ne bo tajil besede, ki jih je čez mene govoril. Odgovorite sedaj g. dr. Zajec v svojem listu »Domoljubu«, zakaj sem jaz krivo prisegel, zakaj sem liberalni župan in nič vreden in zakaj me ni zraven, da le doma spim? Zbudil sem se med tistim hrupom in vse slišal, kar je dr. Zajec govoril čez mene. — Na svidenje, dr. Zajec pri c. kr. okr. sodnji v Radčah. — **Josip Slapšak**, župan.

d **Iz Belo Krajine.** V nedeljo se je zopet vršilo par shodov, ki jih je priredil kandidat za belokranjsko kmečko kurijo Dako Makar. Na Radovici je župnik pridigal o poslednji sodbi in rotli ljudstvo, da

naj splohi ne posluša liberalcev, ki name ravajo prirediti po maši javen shod. Vendar se mu ta nakana ni posrečila, ker skoro vse pri maši se nahajajoče ljudstvo je poslušalo govornika. Ženske nahujskane po župniku so hotele s smehom preprečiti shod, toda orožnik jih je opomnil, da to ne gre. Številke, ki so jih ljudje slišali, so mogočno vplivale na poslušalce in upati je, da bo število glasov večje. Na Suhoru je bil shod preprečen vsled slabih informacij in se bo vršil prihodnjo nedeljo. Zgodovina je sledeča. V četrtek 20. t. m. je bil Jelenič, ki ne trpi liberalcev na svojem posestvu in menda tudi v svoji gostilni ne, kar si bomo dobro zapomnili, na Radovici, kjer so ga kaplan Peter, župnik Novak in kandidat Mihelčič do tega pripravili, da je preklical dovoljenje za shod. Sicer to od moža, kakor je Jelenič ni nič čudnega. On je namreč mož, ki je pri neki priliki v Metliki dajal župniku Pavlovčiču take priimke, da smo se vsi zgražali. Če je mogoče pozabil na to, se naj malo zmisli na Kondovo gostilno, kjer je sedaj Šturm. Tudi ob drugih prilikah je izražal svojo ljubezen do svojih sedanjih prijateljev, ki ga imenujejo sedaj poštenega Belokranjca. — Mi imamo seveda drugačno mnenje. Bog jim ga žegnaj, smo veseli, da se je enkrat pokazal, kakšen da je. Naše ljudi pa prosimo, da ga še nadalje podpirajo. — Semič se bo pri sedanjih volitvah še bolj postavil kakor prejšnje čase. Ljudstvo se je naveličalo Dermastije, ki ga je neki njegov rojak zelo osmešil. Sedaj šele smo zvedeli, da je Čič, ki ne da nič. Sedaj šele pojмимо njegove neuspehe. Prihodnjo nedeljo bo več shodov. Najbolj razveseljivo je, da se je ljudstvo samo vrglo na agitacijo. Prav! Saj samo na ta način bo mogoče, odpraviti rano na našem telesu. To pot klerikalcem zopet trda prede in le s pomočjo cerkve jim bo mogoče premagati ljudsko voljo.

d Iz novomeške okolice. Samostojni kandidat za novomeški sodni okraj, gosp. profesor Amat Škerlj, posestnik v Gotni vasi, je v zadnjem času priredil več shodov po novomeški okolici. Povsod, kjer se je gosp. kandidat predstavil, so ga simpatično sprejeli. Kar je prav zagrizenih klerikalcev, bodo bržkotne dobili jetiko od same jeze. Gosp. Škerlj je namreč v današnjem času eden tistih redkih mož, katerim klerikalci ne morejo prav nikjer do živega. Kot sin širom znanega in vobče spoštovanega sodnega nadsvetnika v p. lahko vsakomur v obraz s ponosom reče: moje življenje, kakor ga obrnete, predstavlja vzor-sliko brez vsakega madeža. Na njem se mora skrhati sicer že itak preobrabljeno orožje, ki ga klerikalci nasproti zavednim možem vporabljajo glede vere. V svojem programu, ki je zgol gospodarskega značaja v prid dolenskem kmetu, se vere niti ne dotika, da, osebno niti duhovnikov ne omenja. Ko so ga na nekem

shodu vprašali, kako to, da je v tej točki tako molčeč, je odgovoril, da je zanj vera tako sveta, da jo ne vlačí v politiko. In to ravno klerikalce jezi. Ne morejo mu blizo. Jezi jih pa tudi, ker vidijo, da celo njihovi razumnejši pristaši radi zahajajo na Škrljeve shode, kjer se jim še le odpirajo oči, kako so doslej gospodarili tisti, katerim je dotlej še slepo zaupal. In to se posebno po klerikalnih obljubah zapeljanim kmetom dopade, ker Škerlj ne mara delati nobenih obljub za slučaj, če bi bil izvoljen. Vse, kar on obljubi, obstoji edino v tem, da hoče z vsem svojim, za povzdigo našega kmetijstva gorečim srcem delati na to, da bi kmetu pomagal. Če tudi je po svojem poklicu v prvi vrsti profesor, vendar mu je kmečki stan jako ljub in spoštovan. Vsaj se desetletja tudi sam peča s kmetijo na svojem posestvu v Gotni vasi, vsaj je tudi on izšel iz kmečke hiše, vsaj tudi on živi med kmečkimi trpini. Zato pa tudi bolje kot vsi klerikalni kandidati (večina njih so tako duhovniki) dobro pozna koristi in zahteve kmečkega ljudstva. Če bi to-le pisal oče Štembur, bi kar hitro vodstvu klerikalne stranke naznanil, da on, Štembur, ne kandidira proti tako odličnemu možu, kakor je Škerlj in bi še prosil, naj klerikalna stranka ne stavi nobenih ovir proti Škerjevi kandidaturi. Pa tudi drugače bi Štembur bolje storil, da se za svojo poslansko čast preveč ne peha. Kajti mož ima toliko masla na glavi, da je več kot predrznost, če se upa nastopiti proti Škerjevi kandidaturi. Štemburju pač ne bo mogel nihče z mirno vestjo oddati svoj glas. Samo tisti, ki so od njega odvisni, ki se boje ali njega ali pa duhovnikov, ki pri Štemburju večkrat zastoj dobro jedo in pijo, bodo volili Štemburja. Res zavedni, pošteni možje te sramote na sebi ne bodo zagrešili! Zato pa, kar vas je poštenih, zavednih mož, glejte, da vsak svoj glas odda profesorju Škerlju. Agitirajte danes in jutri za Škerlja. Vsak vaš glas pomeni tudi za vas častno zmago, naj potem že zmagamo ali ne, se bo po številu za g. Škerlja oddanih glasov videlo, koliko je že zdaj zavednih in poštenih mož v naši okolici.

d Od Sv. Tomaža pri Škocjanu. Ker še nismo brali od nas nikakoršnega dopisa v vašem cenj. listu, misli cela okolica, da spimo spanje pravičnega, a vendar ni tako. Dolgo smo poslušali našega »Toneta Krmežljavčka«, ki se je že večkrat razkoračil na naši stari prižnici, in smo mu še vselej prizanesli. Minulo nedeljo, ko je bilo pri nas žegnanje, je pa naš Tone imel pridigo samo od volitve in pri tem zlorabil vero in Boga. Rekel je med drugim, da, kdor vedoma voli z naprednjaki, stori smrtni greh, zraven pa sramotil napredne časopise in igral Judeža Iškerjota radi Johance, češ, da to ni res, kar pišejo napredni časopisi o sv. Johanci iz Vodice. Naš Tone je bil gotovo tudi na Francoskem in Portugalskem, ko je obžaloval tamkajšnje

novorojenčke, da se jih veliko rodi, ki še sv. krsta ne sprejmejo. Zvijal se je kakor črv na solncu in rotíl svoje backe, naj volijo s katoliško stranko in z duhovniki. Rekel je, da dohovni nimajo oblasti ne od deželne vlade ne od cesarja, pač pa od svete cerkve. Potem si naj pa Tone Krmežljavček dobro zapomni, da če nima oblasti ne od deželne vlade ne od cesarja, pač pa samo od sv. cerkve, naj pa tam ostane, kamor spada, nas volilce naj pa pusti pri miru. Mi si bomo že izvolili poslanca brez njegove skrbi iz naše srede, nikdar pa duhovnika ali pa kakega dohtarja, ki ga nam bo on priporočal. Torej volilci, nikar se ne pustite slepiti od kakega mlečnega krmežljavčka, da vas ne bo premotil s svojim fuksom. **Napredni kmet.**

d Iz Mokronoga. Poslanec Hladnik in brezobrestno posojilo. Dne 7. malega srpana leta 1912. je prišel naš župnik Bukovic na prižnico in po običajnem pozdravu si izvolil za predmet svojega govora poslanca Hladnika. Častil in hvalil je tega moža na vse pretege, stavil ga je v deveta nebesa, pri tem pa prav pridno udrihal po naprednih Mokronožanih, osobito po tistih, ki pri zadnjih volitvah niso bili za Hladnika. Rekel je med drugim tudi to: sedaj boste videli in spoznali, vi zavedni možje, koga ste volili in kaj je storil vaš zvesti poslanec Hladnik pri deželnem predsedstvu. Izposloval je brezobrestno posojilo za vse tiste tržane, ki so bili dne 19. avgusta leta 1911. po požaru poškodovani in to posojilo bodo v kratkem času dobili. Pomislite ljubi, koliko dobrota! Deset dolgih let jim ne bo treba skrbeti za nobene obresti. Radoveden sem le, če bodo po omenjenem posojilu segli tudi tisti, ki so pri volitvi najhujše čez njega zabavljali. Pomislite to dobroto. Če bi ne bil naš poslanec v teh letih za nas nič drugega storil, kakor to, je vreden, da se ga s častjo spominjamo in smo mu hvaležni. V mojih očeh je ta mož na pravem mestu in jaz ga imam takorekoč za živega svetnika. Strme je ljudstvo poslušalo ta govor in v duhu hvalilo blagega poslanca in se veselilo obljubljenega posojila. Ne dolgo potem pa je v resnici prišlo od c. kr. okrajnega glavarstva v Krškem — ne posojilo, marveč nek dopis s sledečo vsebino: »C. kr. deželno predsedništvo v Ljubljani je z razpisom z dne 13. t. m. št. 1785 pr. semkaj naznanilo, da c. kr. ministrstvo za notranje zadeve glasom ukaza z dne 3. t. m. št. 20.969 ni moglo uslišati vašo prošnjo za podelitev brezobrestnega posojila vsled požara z dne 19. avgusta 1911., ker sedaj ne obstoji nikaka beda prebivalstva vsled tega požara in torej niso dani pogoji za dosego državne podpore vsled uim.« — **Sedaj pa sodite ljudje božji, Hladnikove in Bukovčeve fraze in obljube!** Mi prizadeti pa obupno tarnamo, ker vsled pomanjkanja denarja započelih poslopij izgotoviti ne moremo. Poslanca Hladnika ni nič več videti in tudi župnik Bukovic molči o tem

kakor grob. Hladnika ne moremo in ne bomo volili, pač pa bomo volili neodvisnega kandidata, ki je našega stanu!

d **Št. Janž.** Naša dva, po Krekovi morali vzgojena »božja« namestnika, Bajec in kaplanče Klančič že zaporedoma več nedelj na prižnici razkladata v ljubljanski »Katoliški tiskarni« izišlo brošuro »Liberalizem v pravi luči.« Razume se, da to delata zato, da bi pridobila kaj glasov za svojo sleparsko in zapeljivo stranko. Ker sta pa preveč surovih besed in obnašanja, jima to ne bo nič pomagalo, saj jih možje nočejo poslušati ter gredo rajši, ko začneta klobasati, iz cerkve, ostali se jima pa posmehujejo in norčujejo. Tako se je celo zgodilo, ko so se ljudje taki »lepi« pridigli pod korom smejali, da jih je začel zmerjati z barabami itd., kakor je to njegova navada. To pa je nekega, katerega ime je neznano, tako razkačilo, da mu je na ves glas odgovoril: »To ni beseda božja!« Pa kaj je na to naredil Krekov posnemovalc in ljudski prijatelj? Rekel je: »Zapomnite si ga, povejte mi ga, da ga tožim« ter še nadalje klobasal in razlagal klerikalne falotarije. Tako bljujeta nedeljo za nedeljo iz svojih umazanih ust kakor Vezuv, samo da ne lave, ampak fekalije. Dne 7. t. m. je Bajec nečuvveno lagal proti tretjerednicam, da so ob času romanja v Rim liberalci pisali in se norčevali iz romarjev, da gredo k papežu opraviti tisto nečistost, zoper katero greše buzarantje, in to je povedal s takimi besedami, ki se jih javno ne sme imenovati. Nad tako podlostjo ima vsakdo le eno besedo za odgovor: Fej! Če bi bilo pri tem le količkaj resnice, kdaj bi že bili liberalci, ki si upajo kaj takega govoriti in pisati, pod ključem. Klerikalci so, kakor bi se povohali, vsi enaki in bljujejo največje svinjarije na tistega, ki ne trobi v njih rog ter prikrijava lumparije drug drugemu. Taka sta tudi naša dva »aposteljna«. Iz omenjene brošure čitata in pomagata resnico zavijati, da kar iz njih očji strele švigajo. Pri tem pa izpuščata cele odstavke, ki se nanašajo prej kot ne na njih sama, misleča si: »stoj, tega pa ne smem povedati; ljudje bi me pogruntali, da sem tudi jaz takšen!« In tako izpuščata: Duhovniki imajo po farovžih cele bordele; sleparijo po posojilnicah in konsumnih društvih; skoraj vsaka Marijina družba ni ničesar drugega, kakor mali bordelček itd. Gospoda se bojita, da bi ljudje to potrdili, ker imajo za to dokaze, farovškemu zavijanju pa še manj verjeli, pa rajši o tem molčita. Zatorej pa volilci! Zavedajte se svojih teženj in oddajte glasove naprednim kandidatom, ker le-ti vas še utegnejo rešiti pred bližajočim se polomom. Vedno pa imejte v mislih stari, resnični pregovor: »Kdor se s farjem brati, nima s čim orati!« in pokažite hinavskim klerikalnim agitatorjem vrata ter jih izženiti kot skušnjavce!

d **Raka.** Z a d n j a b e s e d a. Preden je bivši g. župan Šiško podpisal izjavo v

občinski pisarni na Raki, ki je v »Slov. Domu« v št. 47 od 22. t. m. natisnjena, je imel opravek v župnišču in tam je gospod župnik Jožef Borštnar pritisnil takole nanj: »Vi morate vse, kar je v »Slovenskem Domu« iz Rake, preklicati, drugače ste kot odpadnik od sv. matere katoliške cerkve in še za botra vas več ne morem zapisati.« Izjavo so gg. Bon, Drnovšek in župnik sestavili v občinski pisarni, gospod Maurer je bil poklican, da je podpisal samo kot priča, vedel pa do 23. t. m. ni, kaj je podpisal. Toliko v vednost, da bodo bralci »Slov. Doma« vedeli, koliko je dotična »Izjava« vredna. Dne 10., 11. in 12. t. m. smo imeli vendar enkrat revizijo občinskega gospodarstva od deželnega odbora po nadoficijalu Kristanu. Seveda je bilo županstvo naprej obveščeno, da se bolj pripravi in v župnišču so zaklali pitano prase, ker so imeli gosp. deželnega uradnika tri dni na hrani. Vendar je gosp. revizor še veliko neznanih poneverb odkril in dotične akte seboj odnesel, tukaj se pa naši prvi občinski očetje še vedno naprej prepirajo, kdo je več poneveril, pa nobeden ne gre nobenega tožiti, ker ne maramo nikomur krivice delati in smo se že naveličali tega vašega, ne baš lepega očitanja eden drugemu. poslušati, vam svetujemo, kdor od vas še kaj na svojo čast drži, naj spravi to pred c. kr. sodišče, kamor edino ta reč spada, da pridemo enkrat na čisto, in nikar ne mučite več ljudi s takšnimi izjavami.

o Gorenjske novice o

g **Iz škofjeloške okolice.** Volilci! V volilnem okraju Kranj-Škofja Loka ste si izbrali za kandidata za deželnozborske volitve v splošni kuriji **Franceta Dolenca, posestnika v Stari Loki.** Dolžnost nas tedaj veže, da na dan **1. decembra oddamo vsi brez izjeme glasove njemu.** Kandidat je v celem okraju vsakemu dobro znan in povsod splošno priljubljen. Poleg tega pa je tudi domačin, dočim nam nasprotniki vsiljujejo nekega profesorja Jarca iz Ljubljane. Jarc je bil že dosedaj poslanec našega okraja. Koliko je storil koristnega za nas? Z eno besedo povedano: nič! Ako je morda delal za novo cesto, ki se gradi ravno sedaj, tedaj mu lahko povemo, da spada tudi on med tiste ljudi, ki so novo cesto tako zafurali, da se celi zgradbi vsak pameten človek smeje. Volilci! Ali bomo volili potem takega moža? Ne, nikoli! Fušarjev ne potrebujemo za poslanca, pač pa bomo oddali na dan volitve vsi svoje glasove kandidatu, ki je naš domačin in ki so mu znane potrebe domačega okraja. Jarc naj pa le poučuje študente. Naj vsak zapiše na glasovnico: **Franc Dolenc, posestnik v Stari Loki. — Na delo za našega kandidata!**

g **Dol pri Ljubjani.** Pa zopet so se približale volitve in zopet so se priklatili k nam tisti, ki nas rabijo, da zmagajo. Med

nas poštene kmete vsiljujejo pri sedanjih volitvah zopet tistega dr. Kreka in tistega tehanta Lavrenčiča, ki smo jih sicer pri zadnjih volitvah volili, skoro bi rekel, soglasno, ker smo mislili, da sta res najboljša kandidata za naše kraje. Ta človeka sta nam pri zadnjih volitvah veliko obljubovala, storila pa nista prav nič. Krek nas pozna samo kot slepo orodje, da ga izvolimo za deželnega in državnega poslanca, da more potem uganjati v velikem mestu Dunaju to, kar se mu je očitalo javno v časopisih in proti čemur on ni imel korajže tožiti. Da, gospod Krek, volili smo vas, zdaj vas pa ne bomo. Vi, izobraženi gospod, ste obljubovali v naši dolini ob vseh prilikah, ko ste nas rabili, da nam boste storili to in ono. Storili pa tega niste in danes smo prepričani, da ste nas imeli za pajace, kakor nas poskušate imeti še v naprej. Za našo dolino ste obljubili izposlovati most med Lazami in Dolskim. Če ste bili res naš pravi poslanec, bi morali pač vedeti, kako težaven je prehod čez Savo v veliki vodi in da se je ob taki priliki pripetil celo še pred par leti smrten slučaj vsled potopa. Obljubovali ste nam dalje zvezo naše železniške postaje Laze z moravško dolino z lepo cesto, ki naj bi vodila čez Vinje in Dolino. Obljubovali ste nam tudi, da boste osobito za občino Dolsko delali na to, da se izloči iz kamniškega okraja in se področi bolj prirocnemu ljubljanskemu okraju. Obljubovali ste nam še marsikaj, gosp. Krek, toda že ti slučajni naj vam zadoštujejo pri izpraševanju vaše vesti kot naš dosedanji poslanec, da ste nas samo farbali, niste pa storili nič za našo dolino. Slednjič še gospod Krek, če pomislimo, če je le desetina tega res, kar se je pisalo v takozvanih liberalnih časopisih o vas kot katoliškem duhovniku, poleg tega še o profesorju v lemenatu, na kar pa vi niste upali črhiniti besedice, še manj, da bi tožili, tedaj si ne moremo raztolmačiti, ali ste vi tako neumni, da si upate kandidirati, ali imate pa nas za tako neumne backe, da naj vas še enkrat volimo za poslanca? Vam, gospod Krek, se je ja očitalo javno v časopisih, da ste imeli dne 28. decembra 1912 opraviti slično kakor kakšen kak zakonski mož z neko dunajsko gospodično! Gospod, kaj pa ste vi proti temu ukrenili? Pri najboljši volji, gospod dr. Krek, vas pri sedanjih volitvah ne moremo voliti, če nčemo sami sebi v obraz pljuniti. Ravnotako tudi ne gospoda Lavrenčiča, ki nosi tudi črno sukno kot vi in ki se je učil krščanske resnice v istem lemenatu kot vi in ki je storil za nas toliko kot vi, — namreč nič! Če pa bodo vajini agitatorji nas, posebno nas odvisne ljudi, prisilili, naj vas kljub temu volimo, pa četudi zapišejo že vaše ime na naše glasovnice, bomo pa lepo prečrtali to cenjeno ime in bomo lepo zapisali: **Andrej Stokar, poslovodja v Domžalah,** kajti ta človek se muči v Žrjavovem borštu in živi med nami, ne pa v naročju kakšne dunajske gospodične.

g »Domoljub« — falotovsko laže! Najprej poudarjamo, da izdaja »Domoljub« klerikalna stranka in da pišejo v »Domoljub« sami kaplani in župniki. Zadnja ta lažnjiva cunjja piše, da so v kamniškem okraju postavili v splošni skupini za kandidata gosp. Andreja Slokarja, poslovodjo v Domžalah, sami Sokoli in škrici iz Brda. S tem hoče vplivati na kmete in posestnike. Sveta resnica pa je, da so g. Andreja Slokarja iz Domžal postavili **sami posestniki in kmetje**. V Domžalah je bila na zapnem sestanku od samih kmetov in posestnikov predlagana kandidatura gospoda Andreja Slokarja. On se je branil prevzeti kandidaturu in jo je šele na ponovno zahtevo posestnikov sprejel. Zato je grda, nesramna, falotovska laž, kar piše »Domoljub«. Resnica pa je, da so Kreka in Lavrenčiča volilcem vsilili duhovniki, zato sta ta dva kandidata tistih lažnikov, ki pišejo laži v »Domoljub«. Volilci, klerikalni lažniki se vas boje, ker vidijo, da je v celem kamniškem okraju vse jezno na Kreka in Lavrenčiča, ki nista za kamniški okraj ničesar storila. Boje se vaših glasov, ki bodo rekli: Stran s Krekom, stran z Lavrenčičem! Mi volimo Andreja Slokarja in Matevža Sršena. To sta naša človeka. Ona poznata kmetove težave, ona skušata sama tako, kako danes vse tlači davkoplačevalce. Krek se razume na Tajmarco, ne vé pa čisto nič o kmečkih potrebah. Lavrenčič pa v Kamniku dolg dela mestni občini. Zares priporočljiva sta oba kandidata, ki ju hvali lažnjivec »Domoljub«.

g **Iz Krašnje**. Ker bodo volitve, nam je naš župnik preskrbel pred enim mesecem sv. misijon. Misijonarji so v spovednici in na prižnici govorili o liberalnih časopisih, o volitvah in politik. Posebno so pritiskali na ženske, naj pregovore svoje može, da bodo volili vedno klerikalne poslance. Če bi misijonarji poznali klerikalne poslance, recimo Kreka, bi gotovo v cerkvi in spovednici ne priporočali teh ljudi. Preteklo nedeljo je rekel župnik na prižnici, da pišejo liberalni listi grdo o svetem misijonu. Pa je le »Dan« omenil samo, da so misijonarji po cestah podili ljudi v cerkev. Ali ni to res? Eden misijonarjev je celo zmerjal nekega mlinarja na cesti s »starim lumpom« in ga je moral potem prositi odpuščenja. Misijonarji so tudi o šesti zapovedi tako govorili, da se je marsikdo mladih pohujšal in tudi v spovednici so ženske take reči slišale, da še prej nikoli. V Ameriko gredo sami lumpi in tatovi, so vpili s prižnice. Tudi o starih grešnih kosteh niso nič spoštljivo govorili. In zakaj se potem kdo čudi, če misijon mnogim ni bil všeč? Včasih so bile drugačne pridige na misijonih, kakor sedaj. Seveda volitve in časopisi, to je bilo glavni namen. Kar so misijonarji dobrega in pametnega povedali, to je šlo ljudem pri enem ušesu notri in pri drugem pa ven. »Slovenski Dom«, »Narod«, »Dan« brati, to je danes greh, za to se ne dobi odveze, ampak drugi grehi niso nič, se vse

odpusti. Volitve, to so pa glavna reč. Če bi teh ne bilo, bi duhovni bili bolj pametni in tudi bolj priljubljeni. S prižnice je župnik vpil, da je smrten greh, kdor voli druge, kakor jih on priporoča. Mi pa vemo, da je bolj smrten greh Kreka in Lavrenčiča voliti, kakor pa Slokarja in Sršena. Kdo je danes še tako neumen, da verjame o Krekovi nedolžnosti? Saj so po celem Kranjskem in še drugod brali njegova za ljubljena pisma. In zdaj je pa greh, če Kreka ne volimo. Pamet, pamet volilci! Ne gre se za vero, za davke, za denar se gre. Poslanci se bodo s samim denarjem pečali v deželni zboru. O cestah, vodovodih, mostovih, o podporah, o tem bodo govorili, ne pa o veri. Štirinaest milijonov so že dolga naredili, ker pa tudi teh ni več, je pa Krek predlagal zopet pet milijonov dolga. Fest fant je ta Krek za dolgove delat. Pravijo, podpore daje deželni odbor. Že res in dobro! Kdo bode pa te podpore plačal? Tisti, ki plačujejo davek. Tudi tisti, ki so podpore dobili, bodo več nazaj plačali, kakor pa so sprejeli. Glavno zapravljjanje je vožnja z deželnimi avtomobili, ki velja na leta 60.000 K, deželnemu glavarju so stanovanje popravili za 42.000 K, elektrika na Završnici bode požrla milijone. Vidite, volilci, to je tista vera, katera je v nevarnosti sedaj pred volitvami. Kdor verjame župniku, ki pravi, da je smrten greh voliti Andreja Slokarja iz Domžal in Matevža Sršena iz Skaručne, to je še bolj zarukan kakor tisti, ki so od vodiške Johance vodo pili. Tista voda je smrdela, pa so jo neumni ljudje vseeno pili in se mazali z njo, nekateri volilci pa so taki, da vseeno volijo Kreka in Lavrenčiča, čeprav vidijo, slišijo in (pri davkih bodo pa čutili), da je ravno tako neumno Kreka in Lavrenčiča voliti, kakor vodiške Johance vodo piti. Ker je župnik že obhodil celo faro od hiše do hiše in pritiskal na glasovnice Kreka in Lavrenčiča, naj tisti volilci dobro premislijo, komu bodo dali glas. Komur je pritiskal Kreka, ta naj še Tajmarco zraven zapiše, da jih bode vsaj za en par.

g **Iz Moravč**. Preteklo nedeljo se je vršil v Zadružnem domu sestanek zaupnikov. 67 mož iz raznih vasi se je udeležilo sestanka. Lepo število za zaupni shod. Sedaj vidimo, da je tudi med nami veliko neustrašenih in zavednih ter neodvisnih mož, ki se ne strašijo terorizma nasprotnikov. **Čast tem možem!** Na shodu je govornik iz Ljubljane stvarno očrtal, kako so gospodarili sedanji poslanci v deželnem zboru in odboru. Može so z ogorčenjem protestirali proti takemu gospodarstvu, pri katerem se zapravlja kmetov denar, in vsi so bili enih misli in besed: »S takimi gospodarji našega denarja proč!« Predstavil se je nato neodvisni kmetijski kandidat Andrej Slokar, ki je spopolnil govor prednika ter med drugim dejal: »Može, jaz vam ne morem obetati zlatih gradov in medice, kakor to obljubljajo naši nasprotniki, ki pa nikdar tega ne izpolnijo. Pač pa bom sto-

ril v slučaju izvolitve vse, kar bo v korist vam, ki mi izkažete zaupanje, v korist kmeta.« In tako je prav. Dosedanji poslanci so vam obetali vse mogoče ter vas slepili, a storili niso za kmeta nič, ampak nasprotno, zapravljali potratno vaš težko prisluženi denar. Sami ste slišali, da ni bilo nikakega zabavljanja, nikakega obrekovanja, kakor delajo to nasprotniki, ampak vse se je stvarno poročalo in podprlo z dokazi. S slučajem se je dokazalo, kako krivično je delo sedanjih gospodarjev v deželnem zboru, zlasti kar se tiče moravške doline. Razkrila se je hudobija onega, ki je z obrekovanjem in lažjo napravil kmetom v moravški dolini 50.000 K škode, ker je izjavil od kmetov vloge, ki so bile naložene v posojilnici, ki je skozi 15 let lepo uspevala v blagor kmetom. Bojijo se, da bi se ne pogledali iz oči v oči, kakor delajo poštenjaki, ampak so delali in delajo zahrbtno, kakor tatovi, hinavci! **Vi može pa, ki ste bili navzoči, storite kakor vam srce veleva, kakor vam pamet narekuje, ter pojdite k sosedom in jim razložite, kar ste čuli in kar veste, da je resnica. Delajte sebi v korist ter agitirajte neustrašeno za vašega kandidata Slokarja, katerega volite v ponedeljek vsi!**

Kmetje moravške doline.

g **Vrhpolje pri Moravčah**. Klerikalci — zlasti kaplani, kar besnijo vsled zaupnega shoda v Moravčah. Divjajo kakor stekel pes, ter grizejo z besedami neodvisne kmete. Moravški kaplan Demšar je sklical na Vrhpoljah v šoli v nedeljo popoldne klavern shod, na katerem se je tako kisló držal, da smo mislili, zdaj in zdaj mu bo ušlo. Za božjo voljo je prosil poslušalce, naj ne dajo popisati svojih glasovnic onim, ki so bili v Moravčah na shodu. Večina se mu je smejala po shodu ter so se slišale besede: »Kaplan je od zjutraj do popoldne shujšal za 20 kil, če prav nosi v železcu cel moravški zaupni shod.« Kmetje volilci vrhpoljske okolice, ne dajte se begati od gospodov ter volite vsi v ponedeljek kandidata Slokarja. Sami ste v cerkvi slišali vrhpoljskega ekspozita, da je rekel: **»Kdor ne izpolnuje cerkvenih dolžnosti, ni greh in se vse odpusti, ampak »mus« je voliti tega, katerega on zahteva.**« Ali so to prave besede duhovnika? Ali imajo duhovniki tako vero?! Iz tega vidite, da jim ni za drugega, kakor za njihovo politiko. Ne dajte se komandirati od takih ljudi, ampak storite vsi svojo dolžnost ter volite kandidata Slokarja, ki so si ga izbrali neodvisni in razumni kmetje kamniškega okraja.

Vrhpoljski volilci.

g **Delo kamniškega dekana Lavrenčiča, krščansko delo za ljudstvo!** Kamniški dekan Lavrenčič je znan po svoji surovosti ne le po svoji dekaniji, marveč že po celem Kranjskem. Ko je imel v zadnjem zasedanju deželnega zbora v javni seji govor, je vezal take otrobe in rezal tako slamo, da se mu je cela zbornica smejala in celo klerikalci so zmajevali z glavo, ker

so vendar mislili, da bodo iz Lavrenčičevega panja boljše čebele letale. Dejansko Lavrenčič ni drugega kakor terorist in absolutist in edino s tem sredstvom se vzdržuje. S prvim decembrom je prestavljen iz Kamnika davčni uslužbenec Ivan Hudobivnik na ovadbo dekana Lavrenčiča in to samo za to, ker si je drznil svoje mnenje povedati o Johanci. Tehantu ni bila nič mar rodbina tega uslužbenca, ki ni v Kamniku bil samo uslužbenec, marveč tudi posestnik. Ker mu ni tlačanal, mu je tehant zavil vrat. Sedaj je menda že druga ovadba na c. kr. uradu podana od dekana Lavrenčiča. Tudi postajenačelnika v Kamniku je spravil z ovadbo v Vižmarje. Dekan Lavrenčič pa ne postopa samo z uradništvom tako, marveč z vsakim tako. Zlasti nad reveži in pomanjkanja trpečimi ima jezo. Ko je prišel k njemu miloščine prosti mož iz Domžal, ki ga je tamošnji župnik priporočil, mu je osorno vrgel na mizo 20 vinarjev ter pristavil: »Glejte, da se izgubite, če ne ovadim vas in vašega župnika.« Ko je prišel k njemu revež, kateremu je pogorela hiša in vse gospodarsko poslopje, ter ga prosil podpore, mu je dejal: »Tako, malo počakajte!« Šel pa je in poklical stražnika ter dal tega siromašnega pogorelca zapreti. Ubogi revež je moral šest ur v zaporu premišljevati surovost in brezsrčnost svojega dekana. Kakor je videti, se je tudi dekan Lavrenčič oprijel gesla: »Mi sami in samo mi!« On pozna samo grablje! Kamniški farovž pa je že tako lep kakor graščina. Lavrenčič ga je dal z velikanskimi stroški na račun prispevkov ubogega ljudstva prezidati in najbolj razkošno opraviti. Kamniško ljudstvo ima torej dovolj vzroka, da se poteguje za dekana Lavrenčiča in kdor je s slepoto udarjen, ga bo gotovo volil. Kdor pa ima vsaj malo soli v glavi in samostojno misli, ta bo dal glas samostojnemu kmečkemu kandidatu, ki je v kamniškem in brdskem okraju: **Andreju Slokarju, poslovođa v Domžalah.**

g Cerklje pri Kranju. Laja, grize, kolne, razbija ter nori kakor stekel pes nam že znani hudobni norec in pijanec. To repenčenje v »Lažiljubi«, ali kakor mu tudi pravimo »ravbarskem listu« kaže vso podlo dušo Kristusovega namestnika. Fej, prase, enako si prebivalcem Gvančevih svinjakov! Ta hudobni norec popival je v noči od 26. do 27. oktobra po Spodnjem Brniku v družbi raznih babur dvomljive vrednosti, ter domov grede prepeval s Končkom pesmi in kalil nočni mir. Kajne, kaplane, to je gotovo »vzoren duhovnik«? In vzoren duhovnik je gotovo Hrvat in Končkov »ta kratki«, ki se baha s Kimovčevimi tisočaki, katere je po katoliški maniri ukradel, ter so ga na dan njegove poroke orožniki uklenjenega peljali v Kranj. O ta srečni ženin! »Vzoren duhovnik« je tudi tisti, katerega fantje na vasi tolčejo po njegovih zabuhlih pijanskih licih. »Vzoren duhovnik« je tudi tisti, ki je iz v cerkvi nabranega denarja kupil svoji priležnici zlato uro. »Vzoren duhovnik« je tudi tisti, ki živi v kaplaniji skupaj z ne-

ko zeleno, izžeto matrešo, katera ga spremlja po vseh njegovih službah. »Vzoren duhovnik« je tisti, ki krade češplje, ki strelja tuje golobe, ter komaj čaka, da gre golobček hitro v »ajmoht«. Ali je k taki pojedini že katerikrat povabil vso okoliško duhovščino, ni znano. »Vzoren duhovnik« je oni, ki se je tepel dne 21. novembra popoldne ob belem dnevu z nekim pastirjem ter z njim po blatu valjal, da je vpil tovariš Lojze nad njim: »Janez, pusti ga, ne delaj škandala po vasi, pojdi domov.« Ja, ljudje so se zgražali nad tako žegnano surovino, in pretepačem, zato ga pa sploh noben človek, ki ima še kaj ponosa v sebi, ne pogleda, razen onih, ki so pridrevli iz farovških svinjakov. Njegovo iz norosti izhajajoče hujskanje po klerikalnih cunjah na naše može bo ostalo brezuspešno in zato se ljudje od njih bolj in bolj odtegujejo. Do tega mora priti, dejanja farjev samih morajo odpirati ljudem oči!

o Notranjske novice o

Čistanim volilcem splošne kurije postojnskega, bistriškega, senožeškega, vipavskega in loškega volilnega okraja.

Nasprotniki begajo volilce splošne kurije, da ne kandidiram ali da niti ne vem, da me neodvisni volilci kot kandidata priporočajo. Vse to ni res! Jaz kandidiram kot neodvisni kandidat in bom za slučaj, da me izvolite, posvetil vse svoje moči v korist svojega volilnega okraja, ne da bi delal razliko med stanovni ali pristaši te ali one stranke.

Ferdo Gašpari,
živinozdravnik in posestnik v Postojni.

nV Planini se vrši v nedeljo, dne 30. novembra ob 3. popoldne v gostilni gosp. Lavriča velik volilni shod za celo Planinsko dolino. — Može, kdor hoče slišati resnico, naj pride na shod!

n Naši shodi, ki so se vršili na Gorah, v Žireh, pri Fari, na Uncu, v Lazah, Borovnici in Preserju, so zelo lepo uspeli. — Povsod so dosedanega »poslančevanja« siti. Ljudje pravijo, če izvolimo kakega zamorca iz Afrike, pa se bo za naš okraj ravno toliko brigal, kot se je do sedaj Kobi. Povsod so pa z navdušenjem čuli, da kandidira v deženi zbor res mož, ki ni samo vsakih šest let med nami, ampak ga že njegova služba veže vedno in vedno na našega kmeta - trpina. In ta mož je naš **Franc Majdič,** višji živinozdravnik in posestnik v Logatcu. — Vsi, kar nas je samostojno mislečih kmetov, vidimo veliko razliko med zamorcem Kobijem in Majdičem. Ne bo se težko odločiti; kdor res samostojno misli, bo glasoval za **Franceta Majdiča.**

n Tudi na Butajnovi smo slišali našega kandidata Franca Majdiča. Videli smo, da on res pozna naše kmečko življenje. Zato pa ne bomo dosti premišljali, ampak ga bomo kar volili, ker smo videli, da je res zmožen in o naših težavah poučen mož.

n Kobi je šest let naš okraj bojkotiral. Kaj pa je to, bojkot? Bojkot je na primer to, če jaz nalašč nečem kake stvari napraviti, samo, da drugemu škodujem. Kaj pa je Kobi delal? Celih šest let se ni hotel zmeniti za svoje volilce. Vse volilce je torej Kobi bojkotiral, vsi imamo škodo od tega, ker pravzaprav res nismo imeli teh šest let poslanca. **Z veliko slepoto mora biti udarjen, kdor bo zopet volil Kobija, ki hoče ravnotako še v naprej naš okraj bojkotirati.**

n Samostojni kmetje, »Domoljub« kakor jesihar vpije, da imate »kugo na gobcih in parkljih«, ker se zavzimate in priporočate naše samostojne kandidate. — **Kmetje, tako še nikdo ni čez naš stan zabavljaj. Pokažimo jim vrata in zapodimo črne agitatorje, da se kuge ne bodo nalezli.**

n Iz Kanomlje. Naša dolina bo morala zopet na volišče. Mi volimo pri Fari in moramo nekateri napraviti dolgo pot, saj je naša dolina tri ure hoda dolga. Če bi imeli cesto, bi že šlo, tako pa je naša pot podobna čisto kolovozu. Če ne pridemo volit, smo pa kaznovani, ker je volilna dolžnost in mora vsak voliti. Vsi tisti, ki bomo po tej slabi poti hodili, se spominjamo velikih obljub, ki so jih kar iz rokava stresali klerikalci. Vedno so govorili, Kanomlja dobi cesto, sedaj pa ni nič. — Dr. Lampe je obljubljal, tudi vipavski Perharc je obljubil toliko, napravil pa nič. Poslanec Kobi nam pa še obljubil nič ni, ker si misli, da naši dolini sploh ni treba ničesar. Saj ga še ne poznamo. On se vsakih šest let spomni, ko ga je treba voliti, da so tudi volilci na svetu. Pa še takrat gre le v druge kraje. Zato pa pravimo, da bo najboljši, če volimo naše znanega **Franca Majdiča,** on je mož na svojem mestu in našo dolino tudi pozna ter bo lahko kaj za nas storil. Ljudi pa, ki se za nas ne zmenijo, pustimo lepo pri miru. Naš najboljši kandidat je **Franc Majdič,** višji živinozdravnik in posestnik v Logatcu.

n Kaj pa pravi o našem kandidatu »Domoljub«? »Domoljub« je dne 11. februarja leta 1909. v številki 6. na strani 106. prinesel ta - le dopis: »Naša »Kmečka zveza« je priredila svojim članom dne 31. januarja t. l. zanimivo gospodarsko predavanje. Predaval je c. kr. okrajni nadživinozdravnik gospod Majdič o živinoreji tako zanimivo in obenem poljudno, kakor morda še nismo čuli. Naj bi naš gospod predavatelj še večkrat prišel poučit. Prepričan naj bo, da bo našel sprejemljiva, a tudi hvaležna srca med svojimi poslušalci.«

n Kdo torej čez kmeta zabavlja? — »Domoljub«, ki očita kmetom »kugo na gobcih in parkljih«.

n Dol. Logatec. Može volilci! Če vas pridejo te dni nagovarjat razni Remci, Vidmarji, Mački in Remškarji, da volite dne 1. in 9. decembra t. l. klerikalne kandidate, poženite jih od sebe, ne dajte se za-

peljati od takih ljudskih sleparjev, ki skrbijo samo za svoje žepe, potrebuje in za svoj blagor, vaše potrebe so jim pa deveta brigga. Saj se še vesele, če vidijo, da ste vi potrebni, če ste vi lačni. Volite in pobričajte se, da bodo dne 1. in 9. decembra izvoljeni taki neodvisni kmečki kandidati, kot je naš časti vredni kandidat gospod **Fran Majdič, višji živinozdravnik in posestnik v Logatcu**, ker le tedaj smete upati, da bo prenehalo klerikalno tiranstvo v naši deželi, da se bodo izboljšale vse sedanje slabe razmere v naši deželi. — **Na noge, kranjski kmet in delavec, udari po železu, dokler je še vroče!**

Logaški volilec.

n Dolenji Logatec. Volilni shod so imeli naši klerikalci pretečno nedeljo v svojem Društvenem domu. Govoril je na shodu bivši deželni poslanec in zopetni kandidat očka Drobnič in pa državni poslanec Gostinčar. Drobnič je na dolgo in široko kvasil, da je že 12 let deželni poslanec, da je spočetka bil pravi tepec, a danes da je tako izvežban, da si upa pet liberalcev »ofehitati«, da pa vseeno vedno pri sebi nosi tisto »strejlo«, ki sama poka. Kazal je navzočim svoje roke in dejal, da je star 50 let, hodi pridno k spovedi in rad prejema sv. zakramente. Pohvalil se je, da ima tudi dosti denarja, da v deželni zboru ne rabijo frakarjev, marveč samo par advokatov, da nam paragrafe »zveržijo«. Čemu pa toliko popov? Nazadnje je prosil navzoče, naj ga zopet volijo, ako se hočejo v kratkem času z njim vred v »nebejsih« veseliti. Za plačilo na tem svetu pa da vsakega, ki ga bo volil, v duhu objame in poljubi. Rekel je tudi, da bi še kaj povedal; ker pa ni več »imun«, se boji liberalnih porotnikov, ki vsakega klerikalca obsodijo, zato pa bo njegov prijatelj Gostinčar kaj bolj ostrega povedal. Gostinčarjev govor opisovati se mi ne zdi vredno. Zabavljaj je čez napredno časopisje in povedal, da ima kranjska dežela en »milionček« primanjkljaja, kar je pa Drobnič kot deželni poslanec zamolčal, ali pa za to še vedel ni, ker je trdil, da so deželne blagajne v najboljšem redu in še podarjal, da klerikalci pričakujejo dosti denarja od vlade, ki bo povišala davek na žganje. Tako, dragi kmet in delavec, tvoj bivši deželni poslanec in zopetni kandidat te na shodu tolaži, da bo dobil še dosti denarja od davka na žganje, katerega boš moral plačati ti in zopet ti. Od klerikalcev zapeljani kmet in delavec, boš li volil dne 1. in 9. decembra t. l. Drobniča, ki ti še omeniti neče, ali pa ne more, kaj se je zgodilo z davčnim denarjem, ki ga moraš plačati ti od tvojih krvavih žuljev? Drobnič se je na tem shodu togotil, da ga je »Slovenski Narod« zadnje dni imenoval največjo ničlo na tem svetu. Mi pa pravimo, da je Drobnič sedaj, ko ga bolj poznamo, najmanjša ničla pod milim nebom in take ničle pa vendarle zavedni kmet ne bo volil dne 9. decembra t. l.

n Dolenji Logatec. Logaški socialni demokratje so sklicali volilni shod dne 23. novembra v Dolenjem Logatcu. Na shodu je govoril gosp. Etbin Kristan iz Ljubljane. Mož je kranjske klerikalne paglavce prav pošteno opral in jih nam v pravi luči predstavil. Povedal nam je, kako nečuvno so klerikalci skozi 6 let z našim davčnim denarjem gopodarili. Shod je bil prav dobro obiskan. Udeležil se ga je tudi naš dični občinski svetovalec, glasoviti Dežela. Bilo mu je mučno slišati golo resnico o svojih klerikalnih somišljenikih, zato jo je odkuril iz dvorane med govorom. Med potom je pa glasno godrnjal, »da ne more poslušati te čenče.« Mislimo, da ga bo gosp. Kristan potegnil za oslovska dolga ušesa. Ta klerikalna občinska šleva se dan na dan po gostilnah hvali s pri naprednjakih pograbljenim denarjem; je pa tako zarobljen kot njegov kompanjon Voluharjev Jože, ki je zavoljo klerikalnega konsuma iz demokrata postal klerikalec. No, pa naši klerikalci so mu za to že dobro plačali, sedaj čaka še, da ga iz odbora pahnejo.

n Iz Postojne. Klerikalci natvezajo volilcem, da hočejo liberalci vpeljati postavo za združitev zakona. Na nedeljskem shodu v Studenem je naš župan gosp. Lavrenčič to zadevo volilcem v poljudnih besedah pojasnil, na večer tega dne je pa dr. Pegan na svojem shodu v Otoški jami napravil predrzno šalo, da se naš župan zaniina za to zadevo zastran tega, ker ima menda kako lepo stvarco doma. Mi mislimo, da je dr. Pegan najmanj poklican o zakonski zvestobi govoriti, kajti kdor ima maslo na glavi, naj ne hodi na solnce. Stavimo vljudno vprašanje na dr. Pegana, ali pozna hotel »Krona« v Postojni in pa ime Engelbert? Tedaj le tiho, Vladi, sicer bomo začeli z drugim kamnom streljati ter v pravi luči pokazati hudega skakača čez zakonske ojnice.

n Iz Blok. Volilce volilnega okraja Lož, Postojna, Ilirska Bistrica, Vipava in bloške volilce svarim, komu naj zaupajo svoje glasovnice. Po shodih vas farbajo in kriče, kakor pravi sv. evangelij: Tukaj je Kristus, ne verjemite, prepričani bodite, da je k večjemu antikrist. Torej mislite s svojo glavo. Tudi pri nas so sklicali shod, na katerem je govoril dr. Pegan in prigovarjal našim farovškim podrepanikom, naj volijo Drobniča, kajti drugače so zoper boga in brezverci. Toda ravno kdor ta dva voli, je sovražnik samega sebe in svojega bližnjega, kajti niste še slišali Drobničevih zaslug. Navedem vam jih nekoliko. Kakor hitro ne trobiš v njegov rog in se zaveš svoje neodvisnosti, takoj si njegov največji sovražnik. Kakor hitro rečeš kako žaljivo besedo, takoj te spravi v denarno kazen. Tako torej prodaja deželni poslanec Drobnič svojo čast in čast svoje občine. Tako je nabral že precejšnjo vsoto skupaj od več občanov. Takoj nese dotičnega k dr. Peganu in tam mora ubogi kmet polniti njih prazne maj-

he. Časih si pa kar sam dela pravico, ker sodnija ni za njega torej si je kar sam sebi sodnik. V naši občini zastopa torej županstvo, poslanstvo in sodnijo. Torej, to je, kar je storil Drobnič našemu ljudstvu v blagor, posebno pa njegovim občanom. Može iz tujih občin, ki ne poznate tega moža, poslušajte nas, ki ga dobro poznamo ter odvrnite s svojimi glasovnicami to šibo božjo od nas. Volite moža, ki pozna potrebe vaših občin in bedo nas kmetov, ki bo delal v naš blagor, ne pa kakor naš Drobnič, samo za mlečnozobega kaplana in za svoj nikdar polni žep. Drobnič ni vreden, da bi bil poslanec, zato pa ven z njim iz deželnega zbora!

Večina kmetov bloške občine.

n Iz Košanske doline. Že dolgo niste gospod urednik prejeli nobenih novic iz naših krajev. Letos bi bili pri nas kmetje prav zadovoljni, ker smo imeli še precej sadja in drugih pridelkov ali žali Bog imamo še več drugih nadlog. Posebno kuga na gobcu in parkljih nas silno teži, a vendar še ne toliko kuga, ali nje zakoni nam prizadevajo dosti sitnosti. Tisti, ki so jih postavili, se nam sedaj ob času deželnozbornskih volitev zopet vsiljujejo, zato bodo pametni kmetje že vedeli z njimi obracunati. Letos, ko so se začeli oglašati sadni trgovci, si je mislil naš gospod Bojanc, kurat v Suhorju in veliki abstinent takole: sedaj bodo kmalu zopet volitve. Kako bi jaz ljudi v svoje zanjke ujel in še pri tem zaslužil lepe svetle kronce. Rečeno, storjeno. Kurat je poslal po vaseh svojega največjega backa, da je jabolka zaaral in se z ljudmi pogodil za ceno. Potem nam je naznanil, kdaj bomo jabolka na postajo vozili. Ker so se med tem časom začeli še drugi trgovci oglašati, nam je kunštini Bojanc oznanil raz leco, da je on najboljši trgovec in da naj drugim pot pokažemo in jih naženemo. Nadalje so njegovi backi govorili, da je njegov (Bojancev) odjemalec neki Alt rekel, da bo plačal jabolka klerikalcem 1 K dražje kot pa liberalcem. Ko smo peljali prvokrat jabolka na postajo, nas je naš Bojanc že skušal grdo goljufati s tem, da ni hotel lačati, kakor se je pogodil. Zato so ga ljudje začeli precej zapuščati in drugim trgovcem jabolka dajati, ker so videli, da tudi tukaj velja rek: Kdor se s farjem brati, nima s čim orati. Nadalje so ljudje izprevideli, da ni naš Bojanc samo božji namestnik, ampak tudi slab trgovec in da zna tudi slepariti, grdo lagati in končno tudi se tožariti. To smo mi vse spoznali ob času njegove res lepe kupčije. Tukaj ste se vi in vaši kompanjoni pokazali res v pravi luči. Sedaj tožite, da vas je vaš Alt napumpal za nekaj tisoč kronc. Prav vam je, saj ste večkrat dejali, da je pravi krščanski mož vaš Alt in da je rekel, da bo plačal klerikalcem več kot pa liberalcem. Torej kdo je plačal boljše in pošteno, ali vi ali drugi? Končno bi vam g. Bojanc še to svetoval, da bi se v take

kupčije nikoli več ne podajali, rajši bi se držali takih trgovin kot vaši kolegi, na primer kot so lurška voda, telečja kri ali kaj enakega.

Pesem o „poslančevanju“.

Kaj bi bilo, ko-bi
zmagal Tone Kobi?

Kaj je storil Kobi,
v tej šestletni dobi?

Celih šest let Kobi
je preživel — v sobi.

Zdaj nam pravi Kobi,
da naj vsak ž njim trobi,

da bi šest let Kobi
živel spet v lenobi.

Zato pridga Kobi
kmetom o zvestobi,

Misli, da tako-bi
lahko zmagal Kobi.

Toda, zbogom — Kobi
kmet po svoje robi.

Kandidatom, Kobi,
so odprti — grobi . . .

Kaj bo, kaj bo, Ko-bi?

Zavedni notranjski kmet bo volil Franc Majdiča v Logatcu

Najlepši načrti

ki jih zasnujemo v dobrih urah in najboljših naših nade se razprše, ako smo si nena doma s preprihom, vlažnostjo ali prehlajenjem naprtli revmatske bolečine, trganje, bodenje, bolezn v križu ali hrbtu in moramo v težavah in brezdelju sedeti doma.

Prava dobrota je, ako je pri hiši staropreizkušeni, bolezn tolažeči Fellerjev rastlinsko esenčni fluid z zn. »Elsafluid«, ki nas v najkrajšem času reši bolečin in nas napravi zopet sveže, zdrave in sposobne za delo. Dobroto Fellerjevega fluida

o Zagorske novice o

zg Volilno gibanje je postao v našem okraju zelo živahno. Kmet je vstal ter sam posegel v boj za svojega kmečkega kandidata **Ivana Tauferja**. Bil se bo ljut boj, ker dr. Zajca so siti vsi do grla, kljub temu, da že že vse farovže obiskal v svojem volilnem okraju. Radi verujemo, da dr. Zajcu župniki zatrjujejo, da bodo preskrbeli za soglasno izvolitev. — Nič ne rečemo, če ga že ravno kaplani in župniki hočejo imeti za poslanca, naj ga kar volijo. Mi pa bomo dali glasove našemu kandidatu, človeku, ki je našega stanu in biva med nami, ter pozna naše težave. In le v takega moža moremo imeti zaupanje.

Kratka je še doba in prišel bo dan, ko se bo **odočila** naša usoda. Sami in samo mi lahko ustvarimo sebi in drugim boljše bodočnost, če bomo vsi kot en mož oddali glas našemu kandidatu. — Zatorej pa s potrjeno silo na delo! Učimo se od nasprotnikov, kako gredo v boj za može, ki niti njih stanu niso.

Zdravnik naj zdravnika, odvetnik odvetnika, župnik župnika in **kmet pa kmeta** zastopa v deželnem zboru. S tem pojdite na delo in uverjeni bodite, da zmaga mora biti naša.

Listnica uredništva.

Gosp. C. P. v Mödl. Še nismo objavili, pride pa na vrsto.

Več gg. dopisnikom: Oprostite, radi pomanjkanja prostora prihodnjič.

z zn. »Elsafluid« smo poizkusili večkrat na lastnem telesu in ga torej našim bralcem resnično toplo priporočamo. Nj. excelenca Lev baron Freytagh - Loringhoven, svetnik veselskega viteštva in ces. ruski pravi državni svetnik v Arensburgu, Kommandantenstrasse 5, otok Oesel, litvinska gubernija, piše o tem: »Smatram za dolžnost nasproti svojim bližnjim izborni Fellerjev fluid z zn. »Elsin fluid« priporočati, kjer le morem. Sošolca in peterburškega zdravnika sem opozoril na to izborno sredstvo in imel tudi priliko, nekoga drugega peterburškega zdravnika, ki ima tukaj veliko lužno kopel z Elsa-

Izdajatelj in odgovorni urednik:
dr. Vladimir Ravnihar.

Loterijske številke.

Dvignjene v soboto, 22. novembra 1913.

Dunaj: 13, 54, 47, 34, 43.

Dvignjene v sredo, dne 26. novembra 1913.

Brno: 30, 76, 26, 77, 40.

Gradec: 39, 16, 84, 51, 28

Čevljarskega pomočnika

sprejme takoj v trajno delo 86
LUKEK FRAN, čevljar v Št. Rupertu,
Dolenjsko.

fluitom rešiti hudih revmatskih bolečin v plečih, pri katerih so odpovedala njegova lastna sredstva. Tudi neki zdravnik iz Gdanskega, Zahodnja Prusija z uspehom vporablja v svoji praksi Fellerjev fluid in tako želim v blaginjo človeštva Fellerjevemu fluidu vedno večje razširjenje, njegovemu iznajditelju pa zasluženost slavo.

Naj bi si naši bralci k srcu vzeli ta nesebični migljaj in Fellerjev fluid z zn. »Elsafluid« naročili od lekarnarja E. V. Feller, Stubica, Elzin trg št. 318 (Hrvaško) 12 steklenic stane franko samo 5 K, majhen izdatek, ki donaja bogate koristi.

— — — — — du

Priporočamo našim

14 gospodinjam 14 iz EDINE slovenske tovarne v Ljubljani.

Kolinsko cikorijo

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Stritarjeva ulica številka 2., lastna hiša.

Obrestje vlogé na knjižice s 4³/₁₀ v tekočem računu najugodnejše. Z ozirom na svoj polnovplačani delniški kapital 8.000.000 kron in 1.000.000 kron rezervnih fondov pomenja najvišjo varnost za vsaj tuj denar. Promet na leto čez 1400 milijonov kron. Preskrbuje vse denarne zadeve najkulantneje. 6

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Poslovalnica I. o. kr. avstrijske državne razredne loterije